

Mayyit Ke Ghusl w Kafan Ka Tariqa (Gujarati)

મયિત કે ગુસ્લ વ કફન, નિયતોં, ફઝીલતોં, મસાઈલ ઓર દીગર
તફસીલ પર મુશ્તમિલ રિસાલા

મયિત

કે

(હન્ફી)

ગુસ્લ વ કફન કા તરીકા

સફહાત 32

પેશકશ :

મજલિસે અલ મદીનતુલ ઈલ્મિયા (દા'વતે ઈસ્લામી)

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَ الصَّلٰوةُ وَ السَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ
اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ ط بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ط

કિતાબ પઢને કી દુઆ

અઝ : શૈખે તરીકત, અમીરે અહલે સુન્નત, બાનિયે દા'વતે ઈસ્લામી, હઝરતે અલ્લામા
મૌલાના અબૂ બિલાલ મુહમ્મદ ઈલ્યાસ અત્તાર કાદિરી રઝવી اَمْتُ بَرَكَاتُهَا الْعَالِيَةِ

દીની કિતાબ યા ઈસ્લામી સબક પઢને સે પહલે જૈલ મેં દી હુઈ દુઆ પઢ લીજિયે
ان شاء الله تعالى જો કુછ પઢેગે યાદ રહેગા. દુઆ યેહ હૈ :

اَللّٰهُمَّ افْتَحْ عَلَيْنَا حِكْمَتَكَ وَاذْكُرْ
عَلَيْنَا رَحْمَتَكَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْاِكْرَامِ

તરજમા : ઐ અલ્લાહ ઈઝ્ઝકલ્! હમ પર ઈલ્મો હિક્મત કે દરવાઝે ખોલ દે ઓર હમ પર
અપની રહમત નાઝિલ ફરમા ! ઐ અઝમત ઓર બુઝુર્ગી વાલે !

(سُطَّرَف ج ١ ص ٤٠٠ دار الفكر بيروت)

નોટ : અવ્વલ આખિર એક એક બાર દુરુદ શરીફ પઢ લીજિયે.

તાલિબે ગમે મદીના
વ બકીઅ
વ મગિરત

13 શવ્વાલુલ મુકર્રમ 1428

નામ રિસાલા : મચ્ચિત કે ગુસ્લ વ કફન કા તરીકા

પહલી બાર : મુહર્રમુલ હરામ. 1443 હિ. અગસ્ત 2021

તા'દાદ : 000

નાશિર : મકતબતુલ મદીના

મદની ઈલ્તિજા : કિસી ઓર કો યેહ રિસાલા છાપને કી ઈજાઝત નહી હૈ.

મય્યિત કે ગુસ્લ વ કફન, નિયતોં, ફઝીલતોં, મસાઈલ ઓર
દીગર તફસીલ પર મુશ્તમિલ રિસાલા

મય્યિત કે ગુસ્લ વ કફન કા તરીકા

પેશકશ

શો'બએ કફન દફન (દા'વતે ઈસ્લામી)

મજલિસે અલ મદીનતુલ ઈલ્મિયા

નાશિર

મક્તબતુલ મદીના

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ
اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ ط بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ط

दुइडे शरीक की इगीलत

शैभे तरीकत, अभीरे अहले सुन्नत, बानिये द्वा'वते इस्लामी इजरते अल्लामा मौलाना अबू बिलाल मुहम्मद इलयास अत्तार कादिरि रजवी دامت بركة الله العالیه अयानाते अत्तारिय्या (इस्सा अव्वल) सईहा 62 पर दुइडे पाक की इगीलत अयान करते हुअे “अल कौलुल बदीअ” के इवाले से नकल इरमाते हें :

रुभे पुर अन्वार पर पुशी के आसार

इजरते सय्यिदुना सइल बिन सा'द رضى الله تعالى عنه से रिवायत है के अेक रोज सरकारे नामदार, इम बे कसों के मददगार صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ बाहर तशरीक लाअे, इस मौकअ पर इजरते सय्यिदुना अबू तल्ला رضى الله تعالى عنه ने आगे बढ कर अर्ज की : “या रसूलल्लाह ! मेरे मां बाप आप पर कुरबान हों आज येहरअे मुबारक पर पुशी के आसार मा'लूम हो रहे हें.” आप صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ने इरमाया : “बेशक अत्मी जिब्रीले अभीन (عَلَيْهِ السَّلَام) मेरे पास आअे थे और उन्हों ने कहा : अै मुहम्मद ! जिस ने आप पर अेक बार दुइडे पाक पढा अल्लाह पाक उस के नामअे आ'माल में दस नेकियां सत्त इरमाअेगा और दस गुनाह मिटा देगा और दस दरजात बढा देगा.” (القول البدیع، ص 107)

तजडीजो तकईन से क्या मुराद है ? (1)

तजडीज के लुगवी मा'ना हें : सामाने जइरत मुइय्या करना, आरास्ता करना और तकईन के मा'ना हें : कङन देना. भरने के बा'द

(1).... इस रिावे का तमाम मवाद मक्तबतुल मदीना की किताब “तजडीजो तकईन का तरीका” से लिया गया है. अल मदीनतुल इल्मिय्या

ઇન્સાન કો જો લિબાસ પહનાયા જાતા હૈ ઉસે કફન કહતે હૈં ઓર તજહીઝો તક્ફીન સે મુરાદ હૈ મૌત સે લે કર દફન તક મયિત કે લિયે જિન ઉમૂર કી હાજત હોતી હૈ વોહ તમામ ઉમૂર બજા લાના. ઈસ મેં મયિત કા ગુસ્લ, કફન, નમાઝે જનાઝા, કબ્ર કી ખુદાઈ સબ શામિલ હૈં.

શર્ધ હુકમ

મુસલમાન કી તજહીઝો તક્ફીન ફરોં કિફાયા હૈ.

ફરોં કિફાયા

ફરોં કિફાયા યેહ વોહ હૈ જિસ કા કરના હર એક પર ઝરૂરી નહીં બલકે જિન જિન કો પતા ચલા ઉન મેં સે કુછ લોગોં ને કર લિયા તો સબ કી તરફ સે અદા હો ગયા ઓર અગર ઉન મેં સે જિન કો ઈતિલાઅ હુઈ કિસી એક ને ભી ન કિયા તો સબ ગુનાહગાર હોંગે.

(વકારુલ ફતાવા, કિતાબુસલાત, 2/57 મુલખ્ખસન)

પ્યારે ઈસ્લામી ભાઈયો ! તજહીઝો તક્ફીન મેં શિર્કત સઆદત ઓર બાઈસે અજો સવાબ હૈ, હદીસે મુબારકા મેં ઈસ કી ઝબરદસ્ત ફઝીલત આઈ હૈ. યુનાન્યે,

તજહીઝો તક્ફીન કી ઝબરદસ્ત ફઝીલત

અમીરુલ મુ'મિનીન હઝરતે મૌલાએ કાએનાત સય્યિદુના અલિય્યુલ મુર્તઝા શેરે ખુદા (رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ) સે રિવાયત હૈ કે સુલ્તાને દો જહાન, રહમતે આલમિય્યાન صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ને ઈરશાદ ફરમાયા કે જો કિસી મયિત કો નહલાએ, કફન પહનાએ, ખુશ્બૂ લગાએ, જનાઝા ઉઠાએ, નમાઝ પઢે ઓર જો નાકિસ બાત નઝર આએ ઉસે છુપાએ વોહ ગુનાહોં સે એસે હી પાક હો જાતા હૈ જૈસે પૈદાઈશ કે દિન થા.

(ابن ماجه، كتاب الجنائز، باب ماجاء في غسل الميت، 2/102، حديث 1462)

سُبْحَانَ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ કેसी प्यारी ફઝીલત છે ! તજહીઝો તકફીન કરને વાલોં કે તો ગોયા વારે હી ન્યારે હો જાતે હેં લિહાઝા જબ કિસી મુસલમાન કે ઇન્તિકાલ ખબર મિલે ઔર મુમકિન હો તો અચ્છી અચ્છી નિચ્ચતેં કર કે ઉસ કી તજહીઝો તકફીન મેં ઝરૂર શામિલ હોં.

મય્યિત નહલાને કી ફઝીલત

હઝરતે સય્યિદુના જાબિર રિવાયત હૈ કે તાજદારે રિસાલત, શહનશાહે નબુવ્વત صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ને ફરમાયા : જિસ ને કિસી મય્યિત કો ગુસ્લ દિયા વોહ અપને ગુનાહોં સે ઔસા પાકો સાફ હો જાએગા જૈસા ઉસ દિન થા જિસ દિન ઉસ કી માં ને ઉસે જના થા.

(المجم الاوسط، باب الباء، 6/429، حديث: 9292)

અબ ગુસ્લે મય્યિત કા તરીકા બયાન કિયા જાએગા લેકિન પહલે કુછ નિચ્ચતેં કર લીજિયે.

ગુસ્લે મય્યિત કી નિચ્ચતેં

❁ રિઝાએ ઇલાહી પાને ઔર સવાબે આખિરત કમાને કે લિયે મય્યિત કો ગુસ્લ દૂંગા ❁ ફરોં કિફાયા અદા કરૂંગા ❁ હત્તલ મક્ફૂર બા વુઝૂ રહૂંગા ❁ ઝરૂરતન ગુસ્લ સે કબ્લ મુઆવિનીન કો ગુસ્લ કા તરીકા ઔર સુન્નતેં બતાઊંગા ❁ મય્યિત કી સત્રપોશી કા ખુસૂસી ખયાલ રખૂંગા ❁ આ'ઝા હિલાતે વક્ત નર્મી ઔર આહિસ્તગી સે હરકત દૂંગા ❁ પાની કે ઇસ્રાફ સે બચૂંગા ❁ મુદ્દે કી બે બસી દેખ કર ઇબ્રત હાસિલ કરને કી કોશિશ કરૂંગા ❁ મસ્અલા દર પેશ હુવા તો દારુલ ઇફ્તા અહ્લે સુન્નત સે શર્ઈ રહનુમાઈ હાસિલ કરૂંગા ❁ ખુદા ન ખ્વાસ્તા મય્યિત કા ચેહરા સિયાહ હો ગયા યા કોઈ ઔર તગય્યુર હુવા તો બ હુકમે શર્અ ઉસે છુપાઊંગા ઔર મુઆવિનીન કો ભી છુપાને કી તરગીબ દૂંગા ❁ અચ્છી

अलामत जाहिर हुई भसलन पुशू आना, येहरे पर मुस्कुराहट ईलना वगैरा तो दूसरों को भी बताउंगे।

गुस्ले मय्यित का तरीका

अगरबत्तियां या लूबान जला कर तीन या पांच या सात बार गुस्ल के तप्ते को धूनी दें या'नी एतनी बार तप्ते के गिर्द फिराएं, तप्ते पर मय्यित को एस तरह लिटाएं जैसे कब्र में लिटाते हैं, नाङ से घुटनों समेत कपडे से छुपा दें, (आज कल गुस्ल के दौरान सङ्केद कपडा उढाते हैं और एस पर पानी लगने से मय्यित के सत्र की बे पर्दगी छोती है लिहाजा कथ्थई या गहरे रंग का एतना मोटा कपडा छो के पानी पडने से सत्र न यमके, कपडे की द्दो तहें कर दें तो जियादा बेहतर) पर्दे की तमाम तर ओहतियात और नर्मा से मय्यित का लिबास उतार दें. अब नहलाने वाला अपने हाथ पर कपडा लपेट कर पहले द्दोनों तरङ्ग एस्तिन्जा करवाये (या'नी पानी से धोये) फिर नमाज जैसा वुजू करवाये या'नी मुंह फिर कोहनियों समेत द्दोनों हाथ तीन तीन बार धुलाये. फिर सर का मस्ह करें, फिर तीन बार द्दोनों पाँउ धुलाये, मय्यित के वुजू में पहले गङ्गों तक हाथ धोना, कुल्ली करना और नाक में पानी डालना नहीं है, अलबत्ता कपडे या इई की इरेरी त्तिगो कर द्दंतों, मसूढों, डोंटों और नथनों पर इेर दें. फिर सर या दाढी के बाल डों तो धोये, साबुन या शेम्पू एस्ति'माल कर सकते हैं. अब बाई (या'नी उल्टी) करवट पर लिटा कर बेरी के पत्तों का जोश दिया हुवा (जो अब नीम गर्म रह गया छो) और येह न छो तो बालिस नीम गर्म पानी सर से पाँउ तक बहाये के तप्ते तक पहुँच जाये फिर सीधी करवट लिटा कर एसी तरह करें फिर टेक लगा कर बिछाये और नर्मा के साथ नीये को पेट के नियले छिस्से पर हाथ इेरें और कुछ निकले तो धो डालें द्दोबारा वुजू और गुस्ल की हाजत नहीं फिर आभिर में सर से पाँउ तक काङूर का पानी बहाये फिर किसी पाक कपडे से बदन आछिस्ता से पोँछ दें. अेक भरतबा सारे बदन पर पानी बहाना इर्ज है और तीन

भरतभा सुन्नत. गुस्ले मय्यित में बे तडाशा पानी न बडाअें, आभिरत में अेक अेक कतरे का हिसाब है येह याद रभें.

(भदनी वसय्यत नामा, स. 12 मापूजन)

धस्लामी बहन के गुस्ले मय्यित का तरीका

गुस्ल व कङन के लिये ँन यीजों का ँन्तिजाम इरमा लें.

✿ गुस्ल का तप्ता ✿ अगरबत्ती ✿ मायिस ✿ दो मोटी यादरें (कथ्यँ छों तो बेहतर है) ✿ इँ ✿ अडे इमाल की तरह के दो कपडों के पीस (ँस्तिन्जा वगैरा के लिये) ✿ दो बाल्टियां ✿ दो भग ✿ साबुन ✿ बेरी के पत्ते ✿ दो तोलिये ✿ कङन का भिगैर सिला हुवा अडे अर्ज का कपडा ✿ केंयी ✿ सूँधागा ✿ काङूर ✿ पुशु

अगरबत्तियां या लूबान जला कर तीन या पांय या सात बार गुस्ल के तप्ते को धूनी दें या'नी ँतनी बार तप्ते के गिदं इरामें, तप्ते पर मय्यित को ँस तरह लिटाअें जैसे कभ्र में लिटाते हैं, सीने से धुटनों समेत कपडे से छुपा दें (आज कल गुस्ल के दौरान सङ्केद कपडा उढाया जाता है और ँस पर पानी लगने से मय्यित के सत्र की बे पदंगी छोती है लिडाजा कथ्यँ या गहरे रंग का ँतना मोटा कपडा छो के पानी पडने से सत्र न यमके, कपडे की दो तहें कर लें तो जियादा बेहतर) पदें की तमाम तर अेहत्तियात और नर्मी से मय्यित का लिबास उतारें. ँसी तरह कील, बुन्दे या कोँ और जेवर त्नी नर्मी से उतार लें, अब नहलाने वाली अपने हाथ पर कपडा लपेट कर पहले दोनों तरङ् ँस्तिन्जा करवाअे (या'नी पानी से धोअे) इर नमाज जैसा वुजू करवाअें या'नी मुँह इर कोहनियों समेत दोनों हाथ तीन तीन बार धुलाअें, इर सर का भस्ड करें, इर तीन बार दोनों पाँ धुलाअें, मय्यित के वुजू में पहले गङ्ों तक हाथ धोना, कुल्ली करना और नाक में पानी डालना नहीं है, अलबत्ता

कपडे या इई की कुरेरी त्मिगो कर द्वांतों, मसूढों, डोंटों और नथनों पर डेर दें. डिर सर धोअें, साबुन या शेम्पू या दोनों ईस्ति'माल किये ज़ सक्ते हैं (लेकिन ईन के त्मियादा ईस्ति'माल से बालों में उवज्जव पैदा डोता है लिडज्ज बेरी के पत्तों का ज़ेश दिया हुवा पानी काङ्गी है) अब बाई (या'नी उवटी) करवट पर लिटा कर बेरी के पत्तों का ज़ेश दिया हुवा (ज़े अब नीम गर्भ रड गया डो) और येड न डो तो डालिस नीम गर्भ पानी सर से पाउं तक बडामें के तप्ते तक पडुंय ज़ाअे डिर सीधी करवट लिटा कर ईसी तरड करें डिर टेक लगा कर बिडामें और नर्मी के साथ नीये को पेट के नियले डिस्से पर डाय डेरें और कुडु निकले तो धो डालें. दोबारा वुजू और गुस्ल की डजत नडीं डिर आडिर में सर से पाउं तक काङ्गूर का पानी बडामें डिर किसी पाक कपडे से बदन आडिस्ता से पोंडु दें. गुस्ले मय्यित में बे तडश पानी न बडामें आडिरत में अेक अेक कतरे का डिसाब है येड याद रभें.

(मदनी वसियत नामा, स. 12 माडूजन)

गुस्ले मय्यित के मदनी डूल

✽ मय्यित के गुस्ल व कङ्गन और दङ्गन में जलदी याडिये के डदीस में ईस की बडुत ताकीद आई है. (जुहुरे नीरे, काब الصلوة, باب الجنائز, ص 131). मुङ्गस्सिरे शडीर, डकीमुल उम्मत डडरते मुङ्गती अडमद यार डान डङ्गुरत डेर लगाना सप्त नाज्जडु है के ईस में मय्यित के डूलने इटने और उस की बे डुरमती का अन्देशा है.

(मिरआतुल मनाज्जड, जनाजों की कित्ताब, 2/447)

✽ अेक मरतबा सारे बदन पर पानी बडाना इङ्ग है और तीन मरतबा सुन्नत, जडं गुस्ल दें मुस्तडब येड है के पर्दा कर लें के सिवा नडलाने वालों और मददगारों के दूसरा न देभे, नडलाते वक्त ड्वाड

ઈસ તરહ લિટાએ જેસે કબ્ર મેં રખતે હેં યા કિબ્લે કી તરફ પાઉં કર કે યા જો આસાન હો કરેં.

(فتاوى هندية، كتاب الصلاة، الباب الحادى والعشرون فى الجنائز، الفصل الثانى فى الغسل، 1/158)

નહલાને વાલે કે લિયે મદની ફૂલ

❁ નહલાને વાલા બા તહારત હો. અગર જુનુબી શખ્સ (જિસ પર ગુસ્લ ફર્જ હો ચુકા હો) ને ગુસ્લ દિયા તો કરાહત હૈ મગર ગુસ્લ હો જાએગા.

(فتاوى هندية، كتاب الصلاة، الباب الحادى والعشرون فى الجنائز، الفصل الثانى فى الغسل، 1/159)

❁ અગર બે વુઝૂ ને નહલાયા તો કરાહત નહીં.

(عالمگیری، كتاب الصلاة، الباب الحادى والعشرون فى الجنائز، الفصل الثانى فى الغسل، 1/159)

❁ બેહતર યેહ હૈ કે નહલાને વાલા મચ્ચિત કા સબ સે ઝિયાદા કરીબી રિશ્તેદાર હો, વોહ ન હો યા નહલાના ન જાનતા હો તો કોઈ ઔર શખ્સ જો અમાનત દાર ઔર પરહેઝગાર હો.

(عالمگیری، كتاب الصلاة، الباب الحادى والعشرون فى الجنائز، الفصل الثانى فى الغسل، 1/159)

❁ નહલાને વાલે કે પાસ ખુશબૂ સુલગાના મુસ્તહબ હૈ કે અગર મચ્ચિત કે બદન સે બૂ આએ તો ઉસે પતા ન ચલે વરના ઘબરાએગા, નીઝ ઉસે ચાહિયે કે બ કદરે ઝરૂરત આ'ઝાએ મચ્ચિત કી તરફ નઝર કરે, બિલા ઝરૂરત કિસી ઉઝવ કી તરફ ન દેખે કે મુમકિન હૈ ઉસ કે બદન મેં કોઈ ઔબ હો જિસે વોહ ઘુપાતા થા.

(جوهره نيرة، كتاب الصلاة، باب الجنائز، ص 131)

❁ મર્દ કો મર્દ નહલાએ ઔર ઔરત કો ઔરત, મચ્ચિત છોટા લડકા હૈ તો ઉસે ઔરત ભી નહલા સકતી હૈ ઔર છોટી લડકી કો મર્દ ભી, છોટે સે યેહ મુરાદ કે હદ્દે શહવત કો ન પહુંચે હોં.

(عالمگیری، كتاب الصلاة، الباب الحادى والعشرون فى الجنائز، الفصل الثانى فى الغسل، 1/160)

❁ ગુસ્લે મચ્ચિત કે બા'દ ગસ્સાલ (ગુસ્લ દેને વાલે) કો ગુસ્લ કરના મુસ્તહબ હૈ. (દારુલ ઈફ્તા અહ્લે સુન્નાત)

કફન પહનાને કી ફઝીલત

પ્યારે ઇસ્લામી ભાઈયો ! મચ્ચિત કો કફન પહનાના કારે સવાબ હૈ ઓર કઈ અહાદીસે મુબારકા મેં કફન પહનાને વાલે કે લિયે જન્નતી હુલ્લોં ઓર નફીસ રેશમી લિબાસોં કી બિશારત દી ગઈ હૈ યુનાન્ચે, એક હદીસે મુબારકા મુલાહજા ફરમાઈયે :

જન્નતી લિબાસ

હઝરતે સચ્ચિદુના અબૂ ઉમામા رضي الله تعالى عنه સે રિવાયત હૈ કે નૂર કે પૈકર, તમામ નબિયોં કે સરવર صلى الله تعالى عليه وآله وسلم ને ફરમાયા : જિસ ને કિસી મચ્ચિત કો કફનાયા (યા'ની કફન પહનાયા) તો અલ્લાહ પાક ઉસે સુન્દુસ કા લિબાસ (જન્નત કા ઇન્તિહાઈ નફીસ રેશમી લિબાસ) પહનાએગા.

(મુજમ્મ કબીર, 8/281, હદીથ: 8078)

બચ્ચોં કો કૌન સા કફન દિયા જાયે ?

જો ના બાલિગ હદે શહવત કો પહુંચ ગયા વોહ બાલિગ કે હુકમ મેં હૈ યા'ની બાલિગ કો કફન મેં જિતને કપડે દિયે જાતે હેં ઉસે ભી દિયે જાએં ઓર ઇસ સે છોટે લડકે કો એક કપડા ઓર છોટી લડકી કો દો કપડે (લિફાફા ઓર ઇઝાર) દે સકતે હેં ઓર લડકે કો ભી દો કપડે (લિફાફા ઓર ઇઝાર) દિયે જાએં તો અચ્છા હૈ ઓર બેહતર યેહ હૈ કે દોનોં કો પૂરા કફન દેં અગર્યે એક દિન કા બચ્ચા હો.

(રદાલમહતાર, ક્તાબ વલાદા, બાબ વલાદા હનાઝા, મપ્લબ: ફી કલ્ફન, ૩/૧૧૪)

કફન કી તફ્સીલ

﴿૧﴾ લિફાફા : યા'ની ચાદર મચ્ચિત કે કદ સે ઇતની બડી હો કે દોનોં તરફ સે બાંધ સકેં.

﴿2﴾ ઈઝાર : (યા'ની તહબન્દ) ચોટી (યા'ની સર કે સિરે) સે કદમ તક યા'ની લિફાફે સે ઇતના છોટા જો બન્દિશ કે લિયે ઝાઈદ થા.

﴿3﴾ કમીસ : (યા'ની કફની) ગર્દન સે ઘુટનોં કે નીચે તક ઔર યેહ આગે ઔર પીછે દોનોં તરફ બરાબર હો ઇસ મેં ચાક ઔર આસ્તીનેં ન હોં. મર્દ કી કફની કન્ધોં પર ચીરેં ઔર ઔરત કે લિયે સીને કી તરફ.

﴿4﴾ સીનાબન્દ : પિસ્તાન સે નાફ તક ઔર બેહતર યેહ હૈ કે રાન તક હો.

﴿5﴾ ઓઢની : તીન હાથ હોની ચાહિયે યા'ની ડેઢ ગઝ.

(મદની વસિયત નામા, સ. 11 વ બહારે શરીઅત, હિસ્સા 4, 1 / 818)

ઉમૂમન તય્યાર કફન ખરીદ લિયા જાતા હૈ ઉસ કા મયિત કે કદ કે મુતાબિક મસ્નૂન સાઈઝ કા હોના ઝરૂરી નહીં, યેહ ભી હો સકતા હૈ કે ઇતના ઝિયાદા હો કે ઇસ્રાફ મેં દાખિલ હો જાએ, લિહાઝા એહતિયાત ઇસી મેં હૈ કે થાન મેં સે હસ્બે ઝરૂરત કપડા કાટા જાએ.

(મદની વસિયત નામા, સ. 11, હાશિયા, 1)

કફન પહનાને કી નિયતે

❁ રિઝાએ ઇલાહી પાને ઔર સવાબે આખિરત કમાને કે લિયે મયિત કો કફન પહનાઊંગા ❁ ફર્જે કિફાયા અદા કરૂંગા ❁ ઝરૂરતન તક્ફીન સે કબ્લ મુઆવિનીન કો કફન પહનાને કા તરીકા ઔર સુન્નતેં બતાઊંગા ❁ મયિત તપ્તએ ગુસ્લ સે કફન પર રખતે હુએ ઇન્તિહાઈ એહતિયાત ઔર નર્મી બરતૂંગા ઔર ઉસ વક્ત સત્રપોશી કા ખાસ તૌર પર ખયાલ રખૂંગા ❁ મયિત કી પેશાની પર અંગુશ્તે શહાદત સે بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ લિખૂંગા ❁ ઇસી તરહ સીને પર لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ مُحَمَّدٌ رَّسُوْلُ اللّٰهِ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰی عَلَيْهِ وَاٰلِهِ وَسَلَّمَ લિખૂંગા ❁ ઇત્ર યા ખુશ્બૂ લગાઊંગા ❁ આબે મદીના ઔર આબે ઝમઝમ મુયસ્સર હોને કી સૂરત મેં કફન પર છિડકૂંગા ❁ કબ્ર મેં જાનિબે કિબ્લા તાક નુમા બના કર શજરા શરીફ, અહ્દનામા વગૈરા ઇસ મેં રખૂંગા.

मई को कङ्गन पहनाने का तरीका

कङ्गन को तीन या पांच या सात बार धूनी दे दें. फिर इस तरह बिछाओं के पहले लिफाफा या'नी बडी यादर, उस पर तहबन्द और उस के ठीपर कङ्गनी रभें. अब मय्यित को उस पर लिटाओं और कङ्गनी पहनाओं, अब दाढी पर (न छो तो छोडी पर) और तमाम जिस्म पर फुशू मलें, वोड आ'जा जिन् पर सजदा किया जाता है या'नी पेशानी, नाक, हाथों, घुटनों और कदमों पर काङ्गूर लगाओं.

फिर तहबन्द उल्टी जानिब से, फिर सीधी जानिब से लपेटें. अब आभिर में लिफाफा भी इसी तरह पहले उल्टी जानिब से, फिर सीधी जानिब से लपेटें ताकि सीधा ठीपर रहे. सर और पाँउ की तरफ बांध दें.

(मदनी वसियत नामा, स. 13)

ओरत को कङ्गन पहनाने का तरीका

कङ्गन को तीन या पांच या सात बार धूनी दे दें. फिर इस तरह बिछाओं के पहले लिफाफा या'नी बडी यादर उस पर तहबन्द और उस के ठीपर कङ्गनी रभें. अब मय्यित को उस पर लिटाओं और कङ्गनी पहनाओं अब उस के बालों के दो डिस्से कर के कङ्गनी के ठीपर सीने पर डाल दें और ओढनी को आधी पीठ के नीचे बिछा कर सर पर ला कर मुंड पर निकाब की तरह डाल दें के सीने पर रहे. इस का तूल आधी पुशत से नीचे तक और अर्ज अक कान की लौ से दूसरे कान की लौ तक छो. बा'ज लोग ओढनी इस तरह उढाते हैं जिस तरह औरतें जिन्दगी में सर पर ओढती हैं येड पिलाई सुन्नत है. अब तमाम जिस्म पर फुशू मलें, वोड आ'जा जिन् पर सजदा किया जाता है या'नी पेशानी, नाक, हाथों, घुटनों और कदमों पर काङ्गूर लगाओं (सत्र के मकाम को न तो देभ सकते हैं, न बिला हाँल छू सकते हैं). फिर तहबन्द उल्टी जानिब से, फिर सीधी जानिब से लपेटें. अब आभिर में लिफाफा भी इसी तरह पहले उल्टी जानिब से, फिर

सीधी ज़ानिब से लपेटें ताकि सीधा ठीपर रहे. सर और पाँउ की तरफ़ बांध दें. फिर आभिर में सीनाबन्द पिस्तान के ठीपर वाले हिस्से से रान तक ला कर किसी डोरी से बांधें. (आज कल औरतों के कङन में भी लिफ़ाफ़ा ढी आभिर में रखा जाता है तो अगर कङनी के बा'द सीनाबन्द रखा जाये तो भी कोई मुज़ाईका नहीं मगर अङ्गल है के सीनाबन्द सब से आभिर में ढो) (मदनी वसियत नामा, स. 13)

कङन कैसे ढोना चाहिये ?

✿ कङन अख़ण ढोना चाहिये या'नी मर्द ईदैन व जुमुआ के लिये जैसे कपडे पहनता था और औरत जैसे कपडे पहन कर मैके जाती थी उस कीमत का ढोना चाहिये. उदीस में है, मुर्दों को अख़ण कङन ढो के वोड बाडम मुलाकात करते और अख़े कङन से तङ्गापुर करते या'नी पुश ढोते हैं.

(ردالمحتار، کتاب الصلاة، باب صلاة الجنائز، مطلب: فی الكفن، ۱۱۲/۳)

✿ सङ्केद कङन ढेडतर है के नबिये अकरम صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ने इरमाया : अपने मुर्दे सङ्केद कपडों में कङनाओ.

(ترمذی، کتاب الجنائز، باب ماجاء ما يستحب من الاكفان، ۳۰۱/۲ حدیث ۹۹۶)

✿ पुराने कपडे का भी कङन ढो सकता है, मगर पुराना ढो तो धुला हुवा ढो के कङन सुथरा ढोना मरगूब है.

(جوهرة نيرة، کتاب الصلاة، باب الجنائز، ص ۱۳۵)

✿ कङन अगर आबे ज़म ज़म या आबे मदीना बल्के ढोनों से तर किया हुवा ढो तो सआदत है. (मदनी वसियत नामा, स. 4)

मुतङ्गरिक मदनी इल

✿ मय्यित के ढोनों ढाथ करवटों में रभें, सीने पर न रभें के येड कुङ्ङार का तरीका है. (درالمختار مع رد المحتار، کتاب الصلاة، باب صلاة الجنائز، ۱۰۵/۳)

બા'ઝ જગહ નાફ કે નીચે ઇસ તરહ રખતે હૈં જૈસે નમાઝ કે કિયામ મેં, યેહ ભી ન કરેં. (બહારે શરીઅત, હિસ્સા 4, 1/816)

✽ મયિત ને અગર કુછ માલ છોડા તો કફન ઉસી કે માલ સે હોના ચાહિયે. (ردالمحتار، کتاب الصلوة، باب صلوة الجنابة، مطلب: فی الکفن، 114/3)

✽ કિસી ને વસિયત કી, કે કફન મેં ઉસે દો કપડે દિયે જાએં તો યેહ વસિયત જારી ન કી જાએ, તીન કપડે દિયે જાએં ઓર અગર યેહ વસિયત કી, કે હઝાર રૂપે કા કફન દિયા જાએ તો યેહ ભી નાફિઝ ન હોગી મુતવસિત દરજે કા દિયા જાએ.

(ردالمحتار، کتاب الصلوة، باب صلاة الجنابة مطلب: :: فی الکفن، 112/3)

✽ ઉલમા વ મશાઈખ કો બા ઇમામા દફન કિયા જા સકતા હૈ, આમ લોગોં કી મયિત કો મઅ ઇમામા દફનાના મન્અ હૈ.

(الدر المختار مع رد المحتار، کتاب الصلوة، باب صلاة الجنابة، 112/3، ملقط)

✽ બા'દે ગુસ્લે મયિત, કફન મેં યેહરા છુપાને સે કબ્લ, પહલે પેશાની પર અંગુશ્તે શહાદત સે بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ લિખિયે.

(મદની વસિયત નામા, સ. 4)

✽ ઇસી તરહ સીને પર صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

(મદની વસિયત નામા, સ. 5)

✽ દિલ કી જગહ પર યા رَسُولَ اللّٰهِ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

(મદની વસિયત નામા, સ. 5)

✽ નાફ ઓર સીને કે દરમિયાની હિસ્સએ કફન પર : યા ગૌસે આ'ઝમ દસ્તગીર رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ, યા ઇમામ અબૂ હનીફા رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ, યા ઇમામ અહમદ રઝા رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ, યા શૈખ ઝિયાઉદીન رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ શહાદત કી ઉંગલી સે લિખેં. (મદની વસિયત નામા, સ. 5) અપને પીર સાહિબ કા નામ ભી લિખ સકતે હૈં જૈસે : યા અત્તાર

✽ નીઝ નાફ કે ઊપર સે લે કર સર તક તમામ હિસ્સએ કફન પર (ઇલાવા પુશ્ત કે) “મદીના મદીના” લિખા જાએ. યાદ રહે ! યેહ સબ

કુદ્દરોશનાઈ સે નહીં સિફ અંગુશ્તે શહાદત સે લિખના હૈ ઓર કોઈ સચ્ચિદ સાહિબ યા આલિમે દીન લિખે તો સઆદત હૈ.

❁ દોનોં આંખોં પર મદીનતુલ મુનવ્વાર **اللَّهُ شَرَفًا وَتَعْظِيمًا** કી ખજૂર કી ઘુટલિયાં રખ દી જાએ. (મદની વસિયત નામા, સ. 5)

❁ અગર કિસી ઈસ્લામી બહન કે મખ્સૂસ અચ્ચામ હોં યા હામિલા હો તો વોહ મચ્ચિત કો દેખ સકતી હૈ ઈસ મેં કોઈ હરજ નહીં.

(દારુલ ઈફતા અહ્લે સુન્નત)

❁ કફન કે કપડે કો સિલાઈ મશીન (યા હાથ) સે સિલાઈ લગા સકતે હેં.

(દારુલ ઈફતા અહ્લે સુન્નત)

દુઆએ અતાર

યા રબ્બલ મુસ્તફા ! જો ભી ઈસ્લામી ભાઈ ઓર ઈસ્લામી બહનેં શરીઅત કે મુતાબિક ગુસ્લે મચ્ચિત મેં હિસ્સા લેં ઉન કો દોનોં જહાનોં કી ભલાઈયોં સે માલા માલ કર, ઉન્હેં મદીને મેં ઈમાનો આફિયત કે સાથ શહાદત ઈનાયત ફરમા. **أصبرين بجاهِ النَّبِيِّ الْأَمِينِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ**

તજહીઝો તકફીન સે મુતઅલ્લિક સુવાલ જવાબ

(અઝ : દારુલ ઈફતા અહ્લે સુન્નત)

સુવાલ : અગર મચ્ચિત કે જિસ્મ મેં કિસી હાદિસે કી વજહ સે સૂરાખ હોં તો ઉન પર ટાંકે લગવાના કેસા ?

જવાબ : ફૌતગી કે બા'દ ટાંકે લગવાને કી ઈજાઝત નહીં કે ઈસ મેં મચ્ચિત કો બિલા વજહ તક્લીફ પહુંચાના હૈ, હાં સૂરાખોં કે ઊપર રૂઈ વગૈરા રખ દી જાએ જૈસા કે નાક વ કાન વગૈરા કે સૂરાખોં મેં રખને કા હુકમ હૈ.

સુવાલ : અગર અસ્પતાલ સે મચ્ચિત ઈસ હાલ મેં આઈ કે પટ્ટિયાં બન્ધી હોં તો પટ્ટી ખોલ કર પાની બહાના હોગા ?

જવાબ : બા'ઝ પટ્ટિયાં જિસ્મ કે સાથ ઈસ તરહ ચિપકી હોતી હેં કે ઉન કો ઉતારેંગે તો જિસ્મ યા બાલ ખિંચને સે મચ્ચિત કો તક્લીફ હોગી લિહાઝા ઐસી પટ્ટી અગર નીમ ગર્મ પાની ડાલ કર આસાની સે ઉતારના મુમકિન હો તો ઉતાર દેં વરના રહને દેં ઓર કુછ પટ્ટિયાં જિસ્મ પર ચિપકી નહીં હોતી. ઐસી પટ્ટિયાં મચ્ચિત કો બિગૈર તક્લીફ પહુંચ્યાએ ઉતાર દી જાએં.

સુવાલ : પોસ્ટ મોર્ટમ વાલી મચ્ચિત કે સીને સે નાફ તક સિલાઈ પર પ્લાસ્ટિક શીટ લગી હોતી હૈ ઉસે હટાના લાઝિમી હૈ ?

જવાબ : યેહ પ્લાસ્ટિક શીટ આમ તૌર પર જિસ્મ કે સાથ ચિપકી હોતી હૈ જિસ કો ઉતારના મચ્ચિત કે લિયે તક્લીફ કા બાઈસ હૈ લિહાઝા ઐસી શીટ ભી અગર નીમ ગર્મ પાની ડાલને સે બ આસાની ઉતર સકતી હો તો ઉતાર દેં વરના રહને દેં.

સુવાલ : મચ્ચિત કે અગર ખૂન નિકલ રહા હૈ તો ઝિયાદા પટ્ટિયાં કર સકતે હેં યા પ્લાસ્ટિક પેકિંગ કી ઈજાઝત હૈ ?

જવાબ : પ્લાસ્ટિક પેકિંગ કે બજાએ પટ્ટિયાં કી જાએં.

સુવાલ : મચ્ચિત કો ઈસ્તિન્જા કરવાને કે લિયે પ્લાસ્ટિક વગૈરા કે દસ્તાને ઈસ્તિ'માલ કર સકતે હેં ?

જવાબ : કર સકતે હેં.

સુવાલ : અગર ગુસ્લ કે બા'દ ભી મચ્ચિત કા મુંહ ખુલા રહતા હો તો ક્યા સર સે ઠોડી તક પટ્ટી બાંધ સકતે હેં ?

જવાબ : બાંધ સકતે હેં.

સુવાલ : અગર જલને યા ડૂબને વગૈરા સે મચ્ચિત કા જિસ્મ ઈતના ગલ ચુકા હો કે હાથ લગાને સે ખાલ કે ઉધડને યા ગોશત કે જુદા હોને કા યકીન હો તો ક્યા ઈસ સૂરત મેં ભી ઉસે ગુસ્લ દિયા જાએગા ?

જવાબ : અગર મચ્ચિત કા જિસ્મ ગલ ચુકા હો કે હાથ લગાને સે ખાલ ઉધડેગી યા ગોશત જુદા હોગા તો ભી ઉસે ગુસ્લ દેંગે ઓર ગુસ્લ દેને કા તરીકા યેહી હૈ કે ઉસ પર બિગૈર હાથ ફેરે પાની બહા દિયા જાએ.

સુવાલ : શૂગર કે મરીઝ કે ઝખ્મ પર કીડે જો અન્દર તક જા રહે હોતે હૈં ક્યા ઉન કો સાફ કરના ઝરૂરી હૈ ?

જવાબ : મચ્ચિત કો તકલીફ પહુંચાએ બિગૈર જહાં તક મુમકિન હો સાફ કર દિયે જાએ.

સુવાલ : અગર જનાઝા તાખીર સે હોતા હો તો ગુસ્લ કબ દેના ચાહિયે ઇન્તિકાલ કે ફૌરન બા'દ યા નમાઝે જનાઝા સે થોડા પહલે ?

જવાબ : ઇન્તિકાલ કે ફૌરન બા'દ.

સુવાલ : કબ્ર કી દીવારોં પર ઉંગલી કે ઇશારે સે લિખના કેસા હૈ ?

જવાબ : લિખ સકતે હૈં.

સુવાલ : અગર તદફીન કે દૌરાન અઝાને મગરિબ હો જાએ યા દીગર નમાઝોં કી જમાઅત કા વક્ત હો જાએ તો તદફીન કી જાએ યા જમાઅત સે નમાઝ પઢી જાએ ?

જવાબ : જિતને અફરાદ કી તદફીન મેં હાજત હૈ ઉતને રુક કર તદફીન કરેં બકિયા જમાઅત કે સાથ નમાઝ અદા કરેં.

સુવાલ : મચ્ચિત કે પાઉં પર ઝિયાદા મૈલ કુચૈલ હો તો સાફ કરના ઝરૂરી હૈ યા પાની બહાના કાફી હૈ ?

જવાબ : ગુસ્લ કા ફર્ઝ અદા હોને કે લિયે પાની કા બહાના કાફી હૈ અલબત્તા મૈલ કુચૈલ ઉતારને કે લિયે સાબુન કા ઇસ્તિ'માલ કરના જાઈઝ હૈ.

સુવાલ : મસ્જિદ સે જનાઝે કા એ'લાન કરના કેસા હૈ ?

જવાબ : જાઈઝ હૈ.

સુવાલ : હમારે હાં જબ કોઈ ફૌત હો જાતા હૈ તો નમાઝે જનાઝા કે બા'દ હીલા કિયા જાતા હૈ જિસ કા તરીકા યેહ હૈ કે ઇમામ સાહિબ નમાઝે જનાઝા કે બા'દ મુક્તદિયોં કે સાથ દાઈરા બના કર ખડે હો જાતે હૈં ઔર કુરઆને કરીમ લે કર ઉસ કે નીચે કુછ રૂપે રખ કર એક દૂસરે કી મિલક કરતે હૈં ઔર જબ ઇમામ સાહિબ કે પાસ દોબારા પહુંચતે હૈં તો ઇમામ સાહિબ દુઆ કરતે હૈં એક દૂસરે કો મિલક કરને કા અમલ ચન્દ

भरतभा करते हैं और हर भरतभा एमाम साहिब दुआ करते हैं, क्या येह डीला करना दुरुस्त है या नहीं? और एस तरह के डीले की वजह से मय्यित को कोई फ़ाअेदा भी डोगा या नहीं? डालांकि मय्यित की नमाजों और रोज़ों का कोई हिसाब नहीं किया जाता. वजाहत इरमा दें?

जवाब : डीलअे एस्कात का येह तरीका मुकम्मल दुरुस्त नहीं है अलबत्ता एस में जो रकम कुकरा को दी जा रही है उस के मुताबिक मय्यित के रोज़ों और नमाजों का इंदया डो जाअेगा, डीलअे एस्कात का दुरुस्त तरीका येह है के मय्यित की सारी जिन्दगी की इतशुदा नमाजों और रोज़ों का हिसाब कर लिया जाअे फिर अगर मय्यित ने वसियत की है तो उस के कुल माल की तिलाई में से और अगर वसियत न की डो तो अपने पास से कुछ माल दे कर या कर्ज ले कर इंदया दिया जाअे और अगर माल कम डो और इंदया जियादा डो तो लौट इेर का तरीका कर लिया जाअे येह भी जाईज है . कुकडाअे किराम ने एस के जवाज की तसरीह इरमाई है अलबत्ता एस में एस भात का ખयाल रખा जाअे के दाईरे में ખडे डोने वाले डोग शर्ई इकीर डी डों कोई गनी उस में ખडा न डो, अगर कोई गनी ખडा डो तो उस के पास पडुंयने वाली रकम की मिकदार में इंदया अदा नहीं डोगा. हर शर्ई इकीर एस रकम पर कब्जा करने के आ'द अपनी तरफ से मय्यित के नमाज रोज़ों के इंदये की नियत से दूसरे को देता जाअे, एसी तरह लौट इेर करते रहें यडां तक के मय्यित की तमाम इतशुदा नमाजों और रोज़ों का इंदया डो जाअे. रकम के साथ अगर कुरआने पाक भी है तो कुरआने मज्द के बदले में सिई ईतना डी इंदया अदा डोगा जितनी कुरआने पाक की कीमत है येह समज लेना के कुरआने पाक से सारा इंदया अदा डो जाअेगा येह बे अस्ल है.

सुवाल : अम वगैरा इटने की वजह से आ'ज अवकात लार्शें बिअर जाती हैं और उन के जिस्म के टुकडे डो जाते हैं उन के बारे में क्या डुकम है?

જવાબ : કિસી મુસલમાન કા આધે સે ઝિયાદા ધડ મિલા તો ગુસ્લ વ કફન દેંગે ઔર જનાઝે કી નમાઝ પઢેંગે ઔર નમાઝ કે બા'દ વોહ બાકી ટુકડા ભી મિલા તો ઉસ પર દોબારા નમાઝ ન પઢેંગે ઔર આધા ધડ મિલા તો અગર ઉસ મેં સર ભી હૈ જબ ભી યેહી હુકમ હૈ ઔર અગર સર ન હો યા તૂલ મેં સર સે પાઉ તક દહ્ના યા બાયાં એક જાનિબ કા હિસ્સા મિલા તો ઈન દોનોં સૂરતોં મેં ન ગુસ્લ હૈ ન કફન ન નમાઝ બલકે એક કપડે મેં લપેટ કર દફન કર દેં. (درالمختار معه رد المختار، کتاب الصلاة، باب صلاة الجنائز، 3/107)

સુવાલ : મચ્ચિત કો બિલ્કુલ બરહ્ના કર કે ગુસ્લ દેના શરૂઅન જાઈઝ હૈ યા નહીં ?

જવાબ : નાજાઈઝ હૈ કે તા'ઝીમે મુસલમાન ઝિન્દા વ મુર્દા દોનોં હાલતોં મેં યકસાં હૈ.

સુવાલ : મચ્ચિત કે રિશ્તેદાર દૂસરે મુલક મેં હોં તો કયા ઉન કે ઈન્તિઝાર મેં દફન કરને મેં તાખીર કી જા સકતી હૈ ?

જવાબ : હદીસ મેં હૈ કે જબ તુમ મેં સે કોઈ મર જાએ તો ઉસ કો રોક કે ન રખો ઔર ઉસ કો કબ્ર કી તરફ જલ્દી લે જાઓ.

(مشكاة المصابيح، کتاب الجنائز، باب دفن الميت، الفصل الثالث، 2/325، حدیث: 1717)

જિન રિશ્તેદારોં કે આને મેં બહુત ઝિયાદા વક્ત લગેગા તો વહાં ઉન કે ઈન્તિઝાર મેં મચ્ચિત કો દફન કરને મેં તાખીર કી હરગિઝ ઈજાઝત નહીં.

સુવાલ : કબ્ર કો પુખ્તા કરના કેસા હૈ ?

જવાબ : કબ્ર ઊપર સે પુખ્તા કરના જાઈઝ હૈ મગર બેહતર યેહ હૈ કે ઊપર સે ભી પુખ્તા ન કી જાએ જબ કે અન્દર સે પુખ્તા કરના બિલા ઝરૂરત મમનૂઅ વ મકરૂહ હૈ, યાદ રહે હકીકતન કબ્ર ઝમીન કા વોહ હિસ્સા હૈ જિસ સે મચ્ચિત મુત્તસિલ (યા'ની મિલી હુઈ) હોતી હૈ તો ઈસ કે ઈર્દ ગિર્દ કોઈ જિહત પુખ્તા કરના બિલા ઝરૂરત મમનૂઅ વ મકરૂહ હૈ અલબત્તા ઝરૂરતન અન્દર કા હિસ્સા ભી પુખ્તા કરને કી ઈજાઝત હૈ.

સુવાલ : બા'ઝ અલાકે એસે હૈં કે જબ વહાં કબ્ર ખોદી જાતી હૈ તો પાની કી સત્હ બુલન્દ હોને કી વજહ સે થોડા બહુત પાની આ જાતા હૈ, ઇતના પાની હોતા હૈ કે મચ્ચિત કી પુશ્ત ગીલી હો સકતી હૈ. કયા ઉન અલાકોં મેં ઝમીન કે ઊપર હી ચાર દીવારી બના કર મચ્ચિત કો દફન ક્રિયા જા સકતા હૈ ?

જવાબ : મચ્ચિત કો ઝમીન પર રખ કર ઉસ કે ઇર્દ ગિર્દ ચાર દીવારી કાઈમ કર દેના શરૂઅન જાઈઝ નહીં હત્તલ ઈમકાન મચ્ચિત કો ઝમીન કે અન્દર દફન કરના ફરજે કિફાયા હૈ. લિહાઝા બા કાઈદા કબ્ર ખોદી જાએ ઓર મચ્ચિત કો લકડી યા લોહે વગેરા કે તાબૂત મેં બન્દ કર કે કબ્ર કે અન્દર રખ દિયા જાએ.

સુવાલ : આમ કબ્રોં પર નામ વાલી તપ્તિયાં લગાને કા કયા હુકમ હૈ ?

જવાબ : કબ્ર કી પહચાન કે લિયે નામ કી તપ્તી લગાના જાઈઝ હૈ મગર ઉન પર કુરઆને કરીમ કી આયાત વ અસ્માએ મુકદ્દસા ન લિખે જાએં કે આમ તૌર પર કબ્રિસ્તાનોં મેં ઉન કી બે અદબી હોતી હૈ.

સુવાલ : હમારે અલાકે મેં યેહ રવાજ હૈ કે જબ કોઈ ફૌત હો જાએ તો બા'દ દફન કુછ દિનોં તક ઉસ કી કબ્ર પર ફૂલ રખતે હૈં ઈસી તરહ શબે બરાઅત ઓર ઈદ કે મૌકઅ પર ભી કબ્રોં પર ફૂલ ઓર ઉન કી પત્તિયાં રખી જાતી હૈં કયા કબ્રોં પર ફૂલ રખના જાઈઝ હૈ ઓર ઈસ કા કોઈ ફાએદા હૈ યા નહીં ?

જવાબ : કબ્ર પર ફૂલ રખના જાઈઝ વ મુસ્તહબ હૈ જબ તક ફૂલ તર રહતે હૈં મચ્ચિત કો રાહત મિલતી હૈ, યેહ બાત હદીસે મુબારક સે સાબિત હૈ. યુનાન્યે, હઝરતે ઇબ્ને અબ્બાસ رضي الله تعالى عنه ફરમાતે હૈં : નબિયે પાક صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ મકકે યા મદીને કે બાગોં મેં સે કિસી બાગ મેં ગુઝરે તો દો આદમિયોં કી આવાઝ સુની કે ઉન પર કબ્ર મેં અઝાબ હો રહા હૈ. નબિયે પાક صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ને ફરમાયા કે ઈન દોનોં પર અઝાબ

हो रहा है और किसी बड़ी बात पर अजाब नहीं हो रहा जिस से बचना मुश्किल हो फिर इरमाया धन में अेक आदमी तो अपने पेशाब से नहीं बचता था और दूसरा युगुल ખોरी करता था फिर ખજूर की अेक तर शाખ मंगवाई उस के दो टुकडे किये और हर कअ्र पर अेक अेक टुकडा रखा. सहाभा صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ने अर्ज की : या रसूलल्लाह ! अैसा किस लिये किया ? इरमाया : ताकि जब तक येह दोनों शाખें पुशक न हों धन दोनों के अजाब में तप्फ़ीक़ (कमी) होती रहे.

(بخاری، کتاب الوضوء، باب من الکبائر ان لا یستتر من بوله، ۱/۹۵، حدیث ۲۱۶)

मिकर्त में है के लोगों में जो मुरव्वज है के पुशबूदार झूल और ખજूर की शाख कअ्र पर रखते हैं वोह इस हदीस की इसे सुन्नत है.

(مرقاة المفاتیح، ۲/۵۳)

सुवाल : अगर औरत की मय्यित हो तो उस को कङन में शल्वार पहनाना दुरुस्त है या नहीं ?

जवाब : औरत के सुन्नत कङन में पांय कपडे हैं. लिफाङा, धजार, कमीस, ओढनी और सीनाबन्ध, औरत को कङन में शल्वार पहनाना सुन्नत नहीं है और इस की कोई लाजत भी नहीं है.

सुवाल : मय्यित के घर झैतगी वाले दिन दूर से जो रिश्तेदार आये होते हैं उन के लिये खाने और रात रहने का धन्तिजाम करना शरूअन कैसा है ? अगर खाने का अेहतिमाम न किया जाये तो अकसर गाँव में होटल वगैरा भी नहीं होता जहां से मेहमान पुढ खरीद कर खा लें न ही पुढ कोई बन्दोबस्त कर सकते हों तो अैसी सूरत में क्या करना याहिये ?

जवाब : रिश्तेदार या पडोसियों का अहूले मय्यित के लिये पहले रोज धतना खाना भेजना के जिसे वोह दो वक्त ख़ा सकें सुन्नत है बढके धस्सार कर के उन्हें खिलाना याहिये. धसी तरह दूर से आने वालों में जो

અહ્લે મચ્ચિત હૈ વોહ ભી યેહ ખાના ખા સકતા હૈ. ઈન કે ઈલાવા દીગર જો મેલા ઝમેલા લગા કે પડે રહતે હૈં ઉન કે લિયે અહ્લે મચ્ચિત કા ખાને પીને કે એહતિમામ મેં મશ્ગૂલ હોના દા'વતે મચ્ચિત હી કે ઝુમરે મેં દાખિલ રસ્મે બદ હૈ. અગર અહ્લે મચ્ચિત મેં સે કોઈ અપની જેબે ખાસ સે કરે તબ ભી મન્અ હૈ ઓર માલે મતરૂકા સે કરે તબ ભી બલકે તર્કે મેં અગર ના બાલિગ ભી હોં ઉન કે હિસ્સોં મેં સે કી તો સખ્ત અશદ હરામ હૈ.

(ફતાવા રઝવિયા, 9/666 મુલખ્ખસન)

સુવાલ : અગર દો શખ્સ કિસી દુન્યવી ખુસૂમત (યા'ની ઝગડે) કી વજહ સે નારાઝ હોં, ઈસી દૌરાન ઉન મેં સે કિસી એક કા ઈન્તિકાલ હો જાએ તો દુન્યવી ખુસૂમત કી વજહ સે ઝિન્દા શખ્સ કે લિયે મરને વાલે કી નમાઝે જનાઝા ન પઢને પર ક્યા હુકમ હોગા ?

જવાબ : જો બિલા ઉઝરે શરૂઈ તીન દિન સે ઝિયાદા મુસલમાન ભાઈ સે નારાઝ રહતા હૈ વોહ ફાસિક હૈ. હદીસે મુબારક મેં એક મુસલમાન કે દૂસરે મુસલમાન પર જો હુકૂક બયાન કિયે ગએ હૈં ઉન મેં સે એક ઉસ કી નમાઝે જનાઝા પઢના ભી હૈ લિહાઝા જો અપને મુસલમાન ભાઈ કી નમાઝે જનાઝા મેં શરીક હો સકતા હૈ ઉસ કો બિલા ઉઝર તર્ક ન કરે ઓર દુન્યાવી ખુસૂમત કી વજહ સે મુસલમાન ભાઈ કી નમાઝે જનાઝા કો તર્ક કરના તો હરગિઝ ન ચાહિયે.

સુવાલ : ગુસ્લ દેને કે દૌરાન મચ્ચિત કે મુંહ મેં નક્લી બત્તીસી, સોને કા દાંત, નક્લી આંખ યા લેન્સ વગૈરા નઝર કે હોતે હૈં ઉન કા ક્યા હુકમ હૈ ?

જવાબ : ઈસ મેં કાઈદા યેહ હૈ કે ઈસ તરહ કી મસ્નૂઈ અશ્યા અગર બા આસાની જુદા કર સકતે હૈં કે મચ્ચિત કો તક્લીફ ન પહુંચે તો અબ જુદા કરને કી ઈજાઝત હૈ ઓર અગર મચ્ચિત કો તક્લીફ હોગી તો નહીં.

सुवाल : बा'ज अवकात जव नई कङ्र ढोदी जाती है तो हङियां निकल आती हैं ऐसी सूरत में क्या किया जाये ?

जवाब : किसी जगह मय्यित का दङन होना मा'लूम हो अगर्ये सावों गुजर जायें उस जगह को ढोद कर दूसरे मुर्दे की तदङ्गीन करना नाजायज व हराम है और मा'लूम न था और ढुदाई के दौरान हङियां निकलीं तो उन्हें दोबारा दङन कर दे और किसी दूसरी जगह नई कङ्र ढोदी जाये.

सुवाल : कभी ऐसा होता है के बारिश की वजह से कङ्र में शिगाङ्क पड जाता है तो लोग जांक जांक कर देढते हैं ऐसा करना कैसा ?

जवाब : यहां गौर करना याहिये के जव मुर्दे को कङ्र में बन्द कर के अद्लाह पाक के सिपुर्द कर दिया जाता है तो अब आलमे बरज्ज्म का सिलसिला शुद्दुअ हो जाता है और अब येह अद्लाह करीम और मुर्दे के दरमियान के राज होते हैं लिहाजा किसी को भी ईन पर मुत्तलअ होने की कोशिश करने या कङ्र में जांकने की ईजाजत नहीं.

सुवाल : जो छोटा बय्या जिन्दा पैदा हो कर झैत हो जाये और उस का नाम नहीं रखा गया तो क्या बा'द में उस का नाम रखना जरूरी है या नहीं इस के बारे में ईरशाद इरमा दें ?

जवाब : जो बय्या जिन्दा पैदा हो कर झैत हो गया उस का जनाजा भी होगा, कङन दङन भी होगा और उस का नाम भी रखा जायेगा, ईसी तरह जो बय्या जिन्दा पैदा नहीं हुवा तो उस का भी नाम रखा जायेगा अगर इस वक्त जल्दी या सदमे की वजह से नाम रखना भूल गये और दङन कर दिया तो बा'द में भी उस का नाम रख सकते हैं.

सुवाल : क्या गुस्ले मय्यित में ईस्तिन्जा के लिये थैली ईस्ति'माल की जा सकती है ?

जवाब : उभूमी तौर पर गुस्ले मय्यित में ईस्तिन्जा के लिये ईस्ति'माल किया जाने वाला कपडा थैली नुमा होता है जिसे हाथ पर बढा कर ईस्ति'माल कर सकते हैं.

સુવાલ : બા'ઝ અલાકોં મેં આજ કલ અક્સરો બેશતર કબ્રોં કે અન્દર સીમેન્ટ કે બને હુએ બ્લોક લગાએ જાતે હેંં ઓર ઊપર સે બન્દ કરને કે લિયે ભી સીમેન્ટ કી બની હુઈ સ્લેબ લગાઈ જાતી હેંં, તો કયા ઈસ તરહ દફન કરના સહીહ હૈ ?

જવાબ : સીમેન્ટ ચૂંકિ આગ સે બનતા હૈ લિહાઝા સીમેન્ટ કે બ્લોક યા આગ સે બની હુઈ ઈંટોં કબ્ર કે અન્દર ન લગાઈ જાએં ઓર અગર કબ્ર કી મિટ્ટી ગિરને કા અન્દેશા હૈ તો વોહ ઈંટોં યા બ્લોક લગાને કે બા'દ ઉન પર મિટ્ટી કા લેપ કર દિયા જાએ ઈસી તરહ સીમેન્ટ કી સ્લેબોં કે અન્દરૂની હિસ્સે પર ભી મિટ્ટી લેપ દી જાએ તાકિ મચ્ચિત કે હર તરફ મિટ્ટી હી મિટ્ટી હો, અગર કિસી ને યું ન ભી કિયા તો ગુનહગાર નહીં.

સુવાલ : કયા મકરૂહ વક્ત મેં ભી નમાઝે જનાઝા પઢ સકતે હેંં ?

જવાબ : અગર મકરૂહ વક્ત મેં હી જનાઝા લાયા ગયા તો ઈસ સૂરત મેં નમાઝે જનાઝા કી અદાએગી મકરૂહ વક્ત મેં ભી હો સકતી હૈ ઓર અગર જનાઝા પહલે સે તથ્યાર હૈ ઓર મકરૂહ વક્ત દાખિલ હો ગયા તો અબ મકરૂહ વક્ત કે અન્દર જનાઝા પઢને કી ઈજાઝત નહીં.

સુવાલ : જબ મચ્ચિત કો ગુસ્લ દે દિયા ગયા હો ઓર કફન અભી નહીં પહનાયા ગયા હો, અબ રિશ્તેદારોં મેં સે કોઈ ખ્વાહિશ કરે કે મેં ભી ગુસ્લ મેં શામિલ હો જાઊં તો કયા વોહ ગુસ્લ મેં શામિલ હો સકતા હૈ ? ઈસ કે બારે મેં ઈરશાદ ફરમાએં.

જવાબ : મચ્ચિત કે ગુસ્લ કે વક્ત નેક અફરાદ શામિલ હોં ઓર જિતને અફરાદ કી હાજત હૈ સિર્ફ વોહી હઝરાત મચ્ચિત કે પાસ રહેં ઓર જબ ગુસ્લ દે દિયા ગયા તો અબ કિસી કો શરીક હોને કી (યા પાની બહાને કી) ઈજાઝત નહીં.

સુવાલ : અગર કિસી મચ્ચિત કે સત્ર કી જગહ પર ઝખ્મ હો તો કયા ઉસ સત્ર કે મકામ કો દેખને કી ઈજાઝત હૈ તાકિ એહતિયાત સે ગુસ્લ દે સકેં ?

जवाब : गुस्ल देने के लिये जैसे जम्म को टेपने की एज्जत नहीं है, हां पानी डालने में अहत्तियात करें और हाथ वगैरा न डेरें.

सुवाल : जब कब्र पर अजान दी जाती है तो लोगों को कडा जाता है के आप यले जायें. अब यहां ठहरने की किसी को एज्जत नहीं. एस डवाले से रहनुमाई करें के शर्ई अे'तिबार से एस तरह करना कैसा है ?

जवाब : कब्र पर अजान देने से मकसूद शैतान को दूर करना है और रिवायतों में है के जब दफन कर के लोग यालीस कदम दूर यले जाते हैं तो अब मुन्कर नकीर का आना होता है. एस लिये बकिव्या अफराद को जाने का कड दिया जाता है के जब वोड यले जायें तो अजान दी जाये लेकिन अगर कोई वहां भडा रहे और उस वक्त अजान दी जाये तो एस में शरून कोई कबाहत नहीं है.

सुवाल : बा'ज ईस्लामी भाई दफन से पहले कब्र में उतर कर सूरअे मुल्क की तिलावत करते हैं येह करना कैसा है ?

जवाब : कब्र में उतर कर मुर्दे की आसानी के लिये कुरआने पाक की अगर तिलावत करते हैं तो येह जाईज है, एस में हरज नहीं, अलबत्ता एस भात का ખयाल रभें के अगर तदफ्तीन के लिये मय्यित आ गई तो उस वक्त मय्यित को रोक कर और फिर उतर कर तिलावत करने की बजाये मय्यित के आने से पहले ही तिलावत कर लें.

सुवाल : बसा अवकात जियादा बारिश और पानी जम्भ होने की वजह से बा'ज कब्रें अेक तरफ जुक जाती हैं बल्के कई कब्रों के गिरने का भी अन्देशा होता है एन्हें दोबारा सहीड करने के बारे में मदनी कूल ईरशाद फरमा दें ?

जवाब : एस सूरत में कब्र ખोलने की एज्जत नहीं है बल्के बाहर से ही कब्र को किसी भी तरीके से दुरुस्त करने की कोशिश की जाये. जैसे ही अगर स्लेब गिर गई है तो एस सूरत में अेक कपडा वगैरा उपर डाल कर किसी नेक सालेड मुत्तकी शप्स को कहे के वोड कब्र में जांके बिगैर

सिर्फ़ हाथ डाल कर स्वेब दुरुस्त कर दे फिर दूसरी स्वेब झौरी तौर पर ढक दी जाये. इस दौरान कब्र में जांकना जाईज नहीं है.

सुवाल : औरतों का कब्रिस्तान में फ़ातिहा के लिये जाना कैसा है ?

जवाब : औरतों को कब्रिस्तान जाना मन्अ है, बल्के मजारात की हाजिरी भी मन्अ है, सिर्फ़ और सिर्फ़ नबिये पाक, साहिबे लौलाक عَلَى اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ وَالْآلِهِ وَسَلَّمَ के रौजमे मुबारका पर औरतों को हाजिरी की ईजाजत है, (बल्के सुन्नते मुअक्कदा करीब ब वाजिब है) इस के ईलावा किसी भी मजार या कब्रिस्तान में फ़ातिहा के लिये औरतों को जाना मन्अ है, ईजाजत नहीं है, घर से ही फ़ातिहा पढ कर इस का ईसाले सवाब कर दें.

सुवाल : बा'ज अवकात मय्यित को मजबूरी के तहत अमानत के तौर पर दफ़न कर दिया जाता है तो इस का क्या हुक्म होगा ?

जवाब : अमानतन दफ़न करना के बा'द में किसी और जगह मुन्तकिल कर देंगे, ईस्लाम में इस की ईजाजत नहीं है, जहां दफ़न कर दिया वहीं रहने दें यहां से निकाल कर किसी और जगह मुन्तकिल करना येह हुराम है.

मजलसे कफ़न दफ़न का तयारुई

आशिकाने रसूल की दीनी तहरीक दा'वते ईस्लामी 79 से जाईद शो'बा जात काईम कर के नेकी की दा'वत और ईलयाअे सुन्नत में मसरूफ़े अमल है. ईन्हीं में अेक शो'बा कफ़न दफ़न भी है जे सुन्नत व शरीअत के मुताबिक आशिकाने रसूल की तजहीजो तक्फ़ीन और लवाहिदीन की गम गुसारी कर के सवाब कमाने में कोशां है और साथ ही साथ आशिकाने रसूल (ईस्लामी त्वाईयों और ईस्लामी बहनों) को तजहीजो तक्फ़ीन का तरीका सिषाने में मसरूफ़े अमल है. युनान्ये, तजहीजो तक्फ़ीन में हिस्सा लेने की तरगीब और तजहीजो तक्फ़ीन सिषाने के लिअे शो'बअे कफ़न दफ़न की तरफ़ से मुल्क व बैरूने मुल्क में वीडियो ईजातिमाआत का ईन्ईकाद किया जाता है जिस में आशिकाने रसूल को मौत से ले कर

तदक्फिन तक के दरपेश मसा'ल के बारे में आगाही इरादम की जाती है। क्फन द्फन अमली इजतिमाअ मुन्अकिद किये जाते हैं और अमली तौर पर गुस्ले मय्यित और क्फन काटने और पहनाने का तरीका सिखाया जाता है। एलावा अर्जी क्फन द्फन रिहाईशी कोर्स और ओनलाइन क्फन द्फन शोर्ट कोर्स का भी सिलसिला है। (ﷺ! इस्लामी बहनों में भी तजहीजो तक्फिन का शो'बा काईम है और इस्लामी बहनों की तजहीजो तक्फिन, गम गुसारी और तजहीजो तक्फिन सीपने सिखाने का सिलसिला जारी है)। इसी तरह क्त्बा इरोश, क्फन इरोश, कूल मार्केट और गोरकनों के दरमियान भी मदनी हलके लगाये जाते हैं और इन्हें भी इन के मुआमलात सुन्नतो शरीअत के मुताबिक सर अन्जाम देने का जेइन् दिया जाता है। मजीद आसानी के लिअे अेक मोबाइल ओप्लीकेशन भी बनाई गई है जिस का नाम "Muslim's funeral App" है जिस में अेनीमेटेन्ड वीडियोज के जरीअे मुप्तलिफ़ उन्वानात के तइत मईलावार तजहीजो तक्फिन का तरीका दिखाया गया है। मजीद मा'लूमात और राबिते के लिअे इस शो'बे की वेब साईट tajheezotakfeen.dawateislami.net को विजिट किया जा सकता है। ﷺ शो'बा क्फन द्फन के तइत तीजे, सातवें, थालीसवें और बरसी के मौकओं पर इसाले सवाब इजतिमाआत का भी अेहतिमाअ किया जाता है। इन तमाम उमूर को ब हुस्ने खूबी सर अन्जाम देने के लिअे दा'वते इस्लामी की तन्जीमी तकसीम के तइत मुप्तलिफ़ सत्ह (शूरा, मुल्की, जोन, काबीना, डिवीजन और अलाका सत्ह) पर जिम्मेदारान का तकर्रुंर किया गया है जोे बाहमी मुशावरत से इन कामों को बेहतर से बेहतर अन्दाज में सर अन्जाम देने की सई करते हैं। अल्लाह पाक दा'वते इस्लामी के शो'बे क्फन द्फन और दीगर तमाम शो'बा जात को खूब तरक्कियां अता इरमाअे। आमीन

मय्यित के ढाल व नापुन काटना

✽ मय्यित की दाढी या सर के ढाल में कंधा करना या नापुन तराशना या किसी जगह के ढाल मूंडना या कतरना या उभाडना नाजाईज व मकड़ुहे तहरीमी है बल्के हुकम येह है के जिस ढालत पर है उसी ढालत में दङन कर दें, ङां अगर नापुन टूटा ङो तो ले सकते हैं और अगर नापुन या ढाल तराश लिये तो कङन में रभ दें.

(ردالمحتار، كتاب الصلاة، باب صلاة الجنابة، مطلب: في القراءة عند الميت، 1/ 4/ 3)

पुन्सा के गुस्ले मय्यित और कङन का तरीका

पुन्सा मुश्कल (या'नी जिस में मर्द व औरत ढोनों की आलमात ङों और येह साबित न ङो के मर्द है या औरत) को औरत की तरह पांय कपडे ढिअे जाअें मगर कुसुम या ङा'ङरान का रंग्गा हुवा और रेशमी कङन उसे नाजाईज है.

(فتاوى هندية، كتاب الصلاة، الباب الحادي والعشرون في الجنابة، الفصل الثالث في التفتين، 1/ 161)

मुस्ता'मल पानी का अहम मस्खला

अगर बे वुजू शप्स का ढाथ या उंगली का पोरा या नापुन या बदन का कोई टुकडा जो वुजू में ढोया जाता ङो जान बूज कर या तूल कर दड दर दड (10x10) से कम पानी (मसलन पानी से त्तरी हुई ढालटी या लोटे वगैरा) में पड जाअे तो पानी मुस्ता'मल (या'नी ईस्ति'माल शुढा) ङो गया और अब वुजू और गुस्ल के लाईक न रढा. ईसी तरह जिस पर गुस्ल ईर्ज ङो उस के जिस्म का कोई बे धुला हुवा ढिस्सा पानी से ढू जाअे तो वोढ पानी वुजू और गुस्ल के काम का न रढा. ङां अगर धुला ढाथ या धुले हुअे बदन का कोई ढिस्सा पड जाअे तो ढरज नढी. (ढढारे

શરીઅત, 1/333) (મુસ્તા'મલ પાની ઔર વુઝૂ વ ગુસ્લ કે તફ્સીલી અહકામ સીખને કે લિયે બહારે શરીઅત હિસ્સા 2 કા મુતાલાઆ ફરમાઈએ)

મુસ્તા'મલ પાની કો દોબારા કામ કા બનાને કે દો તરીકે

﴿1﴾ પાની મેં બે ધુલા હાથ પડ ગયા યા કિસી તરહ મુસ્તા'મલ હો ગયા ઔર ચાહેં કે યેહ કામ કા હો જાએ તો જિતના મુસ્તા'મલ પાની હૈ ઉસ સે ઝિયાદા મિકદાર મેં અચ્છા પાની ઉસ મેં મિલા લીજિયે, સબ કામ કા હો જાએગા નીઝ

﴿2﴾ એક તરીકા યેહ ભી હૈ કે ઉસ મેં એક તરફ સે પાની ડાલેં કે દૂસરી તરફ સે બહ જાએ સબ કામ કા હો જાએગા.

અવામ મેં પાઈ જાને વાલી ચન્દ ગલતિયાં

❖ મચ્ચિત કે નાખુન, બાલ કાટના ❖ મચ્ચિત કે પહને હુએ કપડે ફેંક દેના ❖ ગુસ્લે મચ્ચિત સે પહલે તપ્તે કો બિગૈર ઝરૂરત ધોના ❖ જિસ જગહ ગુસ્લ દિયા વહાં 40 દિન તક રૌશની કરના ❖ જો ગુસ્લ કા તપ્તા લે કર આએ વોહી વાપસ લે જાએ વરના કોઈ મુસીબત પહુંચેગી ❖ મુર્દે કે કફન મેં ધોતી લાઝિમી કરાર દેના ❖ કબ્ર પર અગરબત્તિયાં તોડ કર ફેંક દેના ❖ ગુસ્લે મચ્ચિત કા સાબુન દોબારા ઇસ્તિ'માલ મેં લાના નાજાઈઝ સમઝના ❖ મચ્ચિત કે કપડે કબ્રિસ્તાન મેં છોડના ઇસ વજહ સે કે કહીં મુર્દે કી રૂહ હમેં ન પકડ લે ❖ મચ્ચિત કે ગુસ્લ કે પાની કા ગટર મેં ચલે જાને કો નાજાઈઝ ખયાલ કરના ❖ બડી ઉમ્મ કી ખાતૂન કો ઇસ કે શૌહર કે જનાઝે કે સાથ 40 કદમ ચલાના યેહ સોચ કર કે ઇસ તરહ કરને સે ઇદત ખત્મ હો જાએગી ❖ બચ્ચા ફૈત હો તો કબ્રિસ્તાન સે બાહર દફન કરના લાઝિમી સમઝના.

ماخذ و مراجع

مطبوعات	مصنفین	کتاب
دار الکتب العلمیہ بیروت ۱۴۱۹ھ	امام ابو عبد اللہ محمد بن اسماعیل بخاری متوفی ۲۵۶ھ	بخاری
دار المعرفہ بیروت ۱۴۲۰ھ	امام ابو عبد اللہ محمد بن یزید ابن ماجہ متوفی ۲۴۳ھ	ابن ماجہ
دار المعرفہ بیروت ۱۴۱۳ھ	امام ابو یحییٰ محمد بن یحییٰ ترمذی متوفی ۲۴۹ھ	ترمذی
دار احیاء التراث العربی بیروت ۱۴۲۲ھ	امام ابو القاسم سلیمان بن احمد طبرانی، متوفی ۳۲۰ھ	معجم کبیر
دار احیاء التراث العربی بیروت ۱۴۲۲ھ	امام ابو القاسم سلیمان بن احمد طبرانی، متوفی ۳۲۰ھ	معجم اوسط
دار الکتب العلمیہ بیروت ۱۴۲۱ھ	علامہ ولی الدین تبریزی، متوفی ۷۳۳ھ	مشکوٰۃ المصابیح
دار الفکر بیروت ۱۴۱۳ھ	علامہ ملا علی بن سلطان قاری، متوفی ۱۰۱۳ھ	مرقاۃ المفاتیح
ضیاء القرآن پبلی کیشنز	حکیم الامت مفتی احمد یار خان نعیمی، متوفی ۱۳۹۱ھ	مرآة المناجیح
دار الکتب العربی بیروت ۱۴۰۵ھ	امام محمد بن عبد الرحمن سنن شافعی، متوفی ۹۰۲ھ	القول المہدیج
	ابو بکر بن علی حدادی، متوفی ۸۰۰ھ	جوہرہ نمبرہ
دار المعرفہ بیروت ۱۴۲۰ھ	محمد بن علی المعروف بجلالہ الدین حصکفی، متوفی ۱۰۸۸ھ	در المنار
دار المعرفہ بیروت ۱۴۲۰ھ	محمد امین ابن عابدین شامی، متوفی ۱۴۵۲ھ	رد المحتار
دار الفکر بیروت ۱۴۰۳ھ	مولانا شیخ نظام، متوفی ۱۱۶۱ھ و جماعہ من علماء الہند	فتاویٰ ہندیہ
رضا فاؤنڈیشن	اعلیٰ حضرت امام احمد رضا خان متوفی ۱۳۳۰ھ	فتاویٰ رضویہ
مکتبہ المدینہ	مفتی محمد امجد علی اعظمی متوفی ۱۳۶۷ھ	بہار شریعت
بزم وقار الدین ۲۰۰۱ء	مولانا مفتی محمد وقار الدین، متوفی ۱۳۱۳ھ	وقار الفتاویٰ
مکتبہ المدینہ	ابو یونس محمد الیاس عطار قادری رضوی ضیائی	دینی وصیت نامہ

इंहरिस्त

दुइइ शरीरु की इगीलत	3	कङन पडनाने की नय्यतें	11
रुभे पुर अन्वार पर पुशी के आसार	3	मई को कङन पडनाने का तरीका	12
तजडीओ तकङीन से क्या मुराद है?	3	औरत को कङन पडनाने का तरीका	12
शरुई हुकम	4	कङन कैसा डोना यालिये ?	13
इरुं किकाया	4	मुतइररुक मडनी इूल	13
तजडीओ तकङीन की उअरदस्त इगीलत	4	दुआअे अतार	15
मय्यत नडलाने की इगीलत	5	तजडीओ तकङीन से मुतअल्लिक	15
गुस्ले मय्यत की नय्यतें	5	सुवाल जवाब	
गुस्ले मय्यत का तरीका	5	मजलसे कङन दङन का तआरुक	26
ईस्लामी भडन के	7	मय्यत के बाल व नापुन काटना	28
गुस्ले मय्यत का तरीका		पुन्सा के गुस्ले मय्यत और कङन	28
गुस्ले मय्यत के मडनी इूल		का तरीका	
नडलाने वाले के लिये मडनी इूल	9	मुस्ता'मल पानी का अडम मस्खला	28
कङन पडनाने की इगीलत	10	मुस्ता'मल पानी को दोबारा काम का	29
जन्नती लिबास	10	भनाने के दो तरीके	
अय्यो को कौन सा कङन दया जअे ?	10	अवामी गलतियां	29
कङन की तइसील	10	मआभओ मराजेअ	30

મયિત કે ગુસ્લ વ કફન કા તરીકા

યેહ રિસાલા (મયિત કે ગુસ્લ વ કફન કા તરીકા)

શૈબે તરીકત, અમીરે અહલે સુન્નત, બાનિયે દા'વતે ઈસ્લામી હઝરતે અલ્લામા મૌલાના અબૂ બિલાલ મુહમ્મદ ઈલ્યાસ અતાર કાદિરી રઝવી **رَضْوَانَهُ اللهُ عَلَيْهِ** ને ઉર્દૂ ઝબાન મેં તહરીર ફરમાયા હૈ.

ટ્રાન્સલેશન ડિપાર્ટમેન્ટ (દા'વતે ઈસ્લામી) ને ઈસ રિસાલે કો ગુજરાતી રસ્મુલ ખત મેં તરતીબ દે કર પેશ ક્રિયા હૈ ઓર મક્તબતુલ મદીના સે શાએઅ કરવાયા હૈ. ઈસ રિસાલે મેં અગર કિસી જગહ કમી બેશી યા ગલતી પાએ તો ટ્રાન્સલેશન ડિપાર્ટમેન્ટ કો (બ ઝરીઅએ મક્તૂબ, ઈ મેઈલ યા sms) મુત્તલઅ ફરમા કર સવાબ કમાઈયે.

રાબિતા : ટ્રાન્સલેશન ડિપાર્ટમેન્ટ (દા'વતે ઈસ્લામી)

મક્તબતુલ મદીના, સિલેક્ટેડ હાઉસ, અલિફ કી મસ્જિદ કે સામને,
તીન દરવાઝા, અહમદઆબાદ-1, ગુજરાત, ઈન્ડિયા

MO. 98987 32611 • E-mail :hind.printing92@gmail.com

ક્રિયામત કે રોઝ હસરત

ફરમાને મુસ્તફા **صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** : સબ સે ઝિયાદા હસરત ક્રિયામત કે દિન ઉસ કો હોગી જિસે દુન્યા મેં ઈલ્મ હાસિલ કરને કા મૌકઅ મિલા મગર ઉસ ને હાસિલ ન ક્રિયા ઓર ઉસ શખ્સ કો હોગી જિસ ને ઈલ્મ હાસિલ ક્રિયા ઓર દૂસરોં ને તો ઉસ સે સુન કર નફ્અ ઉઠાયા લેકિન ઉસ ને ન ઉઠાયા (યા'ની ઈસ પર અમલ ન ક્રિયા).
(તારિખ દમશ્ક લાઇન દમશ્ક ૧૦૧ વ ૧૩૮ દારાલફરકીરોત)

ક્રિયામત કે ખરીદાર મુતવજહેહ હોં

ક્રિયામત કી તબાઅત મેં નુમાયાં ખરાબી હો યા સફહાત કમ હોં યા બાઈન્ડિંગ મેં આગે પીછે હો ગએ હોં તો મક્તબતુલ મદીના સે રુજૂઅ ફરમાઈયે.

धस के लिये तय्यारी करो

उत्तरते सय्यिदुना बराअ बिन आज़िब رَضِيَ اللهُ عَنْهُ فرमाते हैं के उम
रसूलुल्लाह صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ के उमराह ओक जनाजे में शरीक थे, आप
صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ कब्र के कनारे बैठे और एतना रोअे के आप की पाकीजा
आंभों से निकलने वाले आंसूओं से मिट्टी गीली हो गई, फिर फरमाया :
ईस (कब्र) के लिये तय्यारी करो. (ابن ماجه، 466/4، حديث 4195)

उत्तरते सय्यिदुना उस्माने गनी رَضِيَ اللهُ عَنْهُ जब किसी कब्र के पास अडे
होते तो ईस कदर रोते के आंसूओं से आप की दाढी मुबारक तर हो जाती,
सबअ पूछा गया तो फरमाया : मुजे अपनी तन्हाई याद आ जाती है के
कब्र में मेरे साथ लोगों में से कोई भी न होगा. (तजदीजे तकदीन का तरीका, स. 119)

कब्र आभिरत की मन्जिलों में सब से पहली मन्जिल है अगर
येह आसान हो गई तो बा'द वाली मन्जिलें ईस से आसान होंगी और
अगर यहाँ मुश्किल हुई तो आगे ईस से भी ज़ियादा मुश्किल मुआमला
होगा लिहाजा अकल मन्द वोही है जो अपनी मौत और कब्र में उतरने को
याद करे और अभी से ईस के लिये तय्यारी करे.

978-969-722-203-2

01082209

فیضانِ مدینہ، محلہ سوداگران، پرانی سبزی منڈی کراچی

UAN +92 21 111 25 26 92 0313-1139278

www.maktabatulmadinah.com / www.dawateislami.net

feedback@maktabatulmadinah.com / ilmia@dawateislami.net